

Niša Sloga izlazi svaki 1 i 16 dan mjeseca i stoji s poštarinom za cijelu godinu 2 f. a za knjeta 40 novč. razmjerno za pol god. 1 f. a za knjeta 20 nov. Izvan carovine više poštarina. Pojedini broj stoji 6 novč.

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politični list.

„Slogom rastu male stvari, a nesloga svo pokvari.“ *Nar. Post.*

Oglasi se primaju po navadnoj oieni. Pisma neka se Salju platjene poštarine. Nepodpisani se dopisi neupotrebljavaju. Dopisi se ne vraćaju. Uredništvo i Odpravnietvo nalaze se *Via Capuano N.º 1969/1.*

Godina II.

U Trstu 16. Augusta 1871.

Broj 16.

Pogled po svijetu.

U Trstu 15. Augusta

Danas imamo javiti našim čitateljem radostnu viest, da se je počelo nad nami u dobar čas liepo razvedrivati. Ministar grof Hohenwart, što je bio od samoga cara pozvan u ministarstvo tim nalogom, da već kada tada izmiri medju sobom austrijske narode, kao da je s Česi sretno dovršio svoje pomirbone dogovore, pak su evo ovih danah izišle na vidjelo i prve posljedice tih dogovorah. Na 5 tek. mjeseca, česki kolovodje Rieger, Pražak i grof Klam-Martinić, bjehu pripušćeni pred cara, da ih saslušā, u čem su se složili s njegovimi pouzdanjci. Valja znati, da se grof Hohenwart nije dogovarao s Česi kao austrijski ministar, već kao carev pouzdanik, pak da je to najviše pomoglo dosadašnjemu dobromu uspjehu, jer Časi nisu htjeli nikad pristati, da se dogovaraju s ikim drugim, izvan sa Njeg. Veličanstvom, kao kraljem českim.

Što je ngovoreno, to se još ni sad nezna, ali da timi dogovori počimlje za cijelu Astriju novo doba, to se već sad jasno vidi. Jer je ministar Hohenwart odmah poslje toga raspustio odgodjeni bečki parlamenat i pozvao kraljevinsko i pokrajinske sabore, koji će imati birati nove zastupnike u novi parlamenat, da se sastanu 14. dojdnećega mjeseca rujna. Tim, Hohenwartovo djelo kao da misli izići na vidjelo dieloma u saborih, a dieloma u novom bečkom parlamentu. Ali kao Hohenwart dobro zna, da s njemačkom tako svanom centralističkom strankom neima dogovora, tako je raspustio i sve one pokrajinske sabore, odkud bi Niemci pouzdano u Beč poslali svoje stare proroke. Istina, da će se oni sad vrtiti i okolo saborskih izborah, da svoje ljude u sabornicu proturaju, pa tako Hohenwartu račun pokvare. Ali kao da im nemisli sreća poslužiti, jer su već zadnji put na više mjestih težkom mukom uspjeli, pa ovaj put kao da neće nikako. Ako li se pak i to dogodi, onda mi pred nami nevidimo drugo, nego tako zvano samodržno vladanje, koje će i Niemce i Slavene jednako gladiti. Dakako da će onda Niemci po svijetu trubiti, da su Slaveni krivi, što je u Austriji sloboda propala, ali Slavenah neće zato duša bočiti; jer će pametni ljudi znati, da nije tomu kriv, tko se je robstvu otimao, nego tko je pod imenom slobode robstva gvozdje kovao. Svakako je sramotnije, dragovoljno na robstvo pristati, nego li po sili tudjim robov biti.

I za Magjare vele, da nisu prijazni Hohenwartovoj politici, jer se boje, da se njemačko-magjarski dualizam na rodni neprovrže jedino u dualizam državni, pa da se tim iz dosadašnjih delegacijah neizleže kongres iliti skupština saveznih državah austro-ugarskih. A onda je dakako i Magjarem u Ugarskoj odzvonilo samovoljnomu gospodarenju.

Naš se je car u lšu na 11 augusta sastao s carem njemačkim, a veli se, da će se sutra il preko sutra opet s njim sastati u Gostinu. Kod prvog sastanka nije bilo ministrah ni s jedne ni s druge strane, a kod drugog vele da će bit sa strane pruske Bismarek, a sa strane austrijske samo Beust. Tim o tom sastanku hoće svaki svoju da reće, pa jednako vele, kako smo već zadnji put javili, da se tu neradi ni više ni manje, nego o austro-pruskom savezu. A što je još čudnije, pišu, da taj savez sama Pruska želi i traži. A to zato, jer da joj Ruska nije više prijateljica, nego da naginje boljje k Francuskoj. To bi bilo sasvim naravski, ali

moramo u ostalom reći, da se ruskoj politici u ovo zadnje doba nemože nikako u trag ući, pa da bi i to moglo i nemoglo biti. Što se zna, jest to, tko će koga prestrašiti, da mu s Rusom straši. U Rumunskoj bi se moglo svašta dogoditi, i to poradi njemačkih prometnikah iliti špekulantah, što su se pod pruskim knezom Karlom pilepili o rumunske džepove, kao pijavice. U Bosnoj i Ereegovini da su se pojavile iako zvane Čete osvetnice, koje da zadaju Turkom trista jadah i na to idu, da oslobode zemlju od turskog jarma.

Kako valja postupati s ovcami, da budu bolje i naprednije.

(Po izvštem Dal. Glasniku).

Ako se nevaram, naš sviet drži ovce najviše poradi vune. Tim ovo nešto, što mislim reći o toj struci gospodarstva, hoće najviše tamo smerati. Valja mi dodati još i to, da ja nepišem nego za siromašnije i ubožo seljane, koji ne mogu da nabave za skupe novce dobre ovne iz tudjih i dalekih zemaljah, kakono iz Španjolske, Engleske, Piemonta itd. itd., gdje je ovčja vuna mnogo finija i tanahnija, pa da na taj način svoje ovce i vunu im oplemenite. Moja je nakana, ako me budu htjeli slušati, da dojdū i s domaćimi ovni do što ljepših ovcah i tanahnije vune. Na što treba kod toga posla gledati, kako već može bit i sami znaju, jest prije svega plodjenje ovcah, pa evo im u tu svrhu nekoliko zlatnih pravilah iliti regulah.

1. Za mrćenje ovcah, navlastito prvi put, treba tražiti što je više maguće, bolje i jače ovno iz tudje pokrajine, pa na svako petnaest do dvadeset ovcah odrediti jedno ga ovna. Janjci, što se ovim mrćenjem ojanje, zovu se prvi priplod iliti meleščad. Vuna je meleščadi polak na obnovu a polak na materinu, ter tako već prve godine boljā od materine.

2. Ovne od prvog priploda valja ukloniti (odstraniti) ili pak poskopiti, da neskaču ni da bi na jednu ovnu u krdu (čredi stadu), jer ako se mužko i žensko, što su se od jednog te istog ovna izplodila, medju sobom mrće, bagra im se iliti pasmina (raca) sasvim promieni i pokvari.

3. Što su mladji i što dalje sisaju, to ovni laglje bol podnose, zato ih valja rano uskopiti. Tko jih tada neskopi, valja mu čekati do rujna (septembra) mjeseca.

4. Kad imaš pripustiti da se mrće ovce prvog priploda, gledaj da to bude s drugim ovni, a nikad i nikako s ovni, od kojih su se same izplodile. I na taj će način janjci ovog drugog priploda imati vunu sasvim jednaku ovnoskoj, a ni u čem materinskoj.

5. Kao što je učinjeno s prvim priplodom, tako isto valja učiniti i s drugim, to jest, mlade ovne valja svagda ukloniti i odstraniti.

6. Vuna od trećeg priploda je veoma dobra i sasvim različna od svih domaćih vunah, a i ovce stanu veće, jače i stalnije.

7. Iz ovoga, što je rečeno, vidi se, da i za drugi priplod nevalja uzeti ovdašnje ovne, nego da se valja služiti onom istom bagrom, kojom je početo.

8. Za mrćenje nevalja nikad uzeti mlade ovne od prvog i drugog priploda, jer bi se tada janjci na drugu bagru izmetnuli.

9. Naprotiv tomu dobri su pak za mrćenje ovni od trećeg priploda, ali samo treba, da se mrće s tudjim bagom,

a ne sa svojim, od kud su postali. Zato se seljani moraju o tom medju sobom dogovoriti, i ovne od trećeg, četvrtog itd. priploda u vrijeme mrčenja jedni drugim u zamjenu dati.

10. Nevalja nikakvog ovna više od tri godine medju blagom držati, jer što se ovni češće promjenjuju, to ovce bolje budu.

11. Onog ovna, koga smo prve godine promienili, možemo ga slobodno poslje druge ili treće godine natrag primiti i medju blago pustiti.

12. Paziti valja, da mladji ovnovi na starije ovce neskaču, jer ovni moraju da su barem jednu ili dvie godine stariji od ovaca, pak će ovce bolje i jače biti.

13. Ovce nose dvadeset nedjeljah iliti tjedanah, pa po tom neka se umi seljanin vladati. Ako će, da mu se ovce u ožujku ili travnju ojanje, neka nepušća ovnovah medju ovce do polovice listopada ili do početka studenoga.

14. Gdje seljanin stanuje blizu velikih varoših iliti gradovah, pak može po dobru eienu meso prodati, tu neka negleda toliko na ljepotu vune, koliko da dobi što više janjaca i da mu budu što gojniji. Po takvih se mjestih mogu ovni svagda medju ovacami držati, samo se valja seljaku starati, kako će ovce zdrave i jake imati.

15. Ako li pak seljanin drži ovce za prepašu, onda ne treba, da odbija janjaca od sise iliti od vjemena prije četvrtog mjeseca, jer što janjci duže sisaju, to bolje rastu.

16. Kad je paša mršava, nevalja ovaca muzeti, nego pustiti, da janjci sisaju, koliko jih volja. I gdje su dobra pašišća, ovaca obično nemuzu, jer tako dobiju bolju vunu, koja se prodaje skuplje od mlioka.

17. U gdjekojih zemljah jest običaj, dati ovce pod zakup s tim ugovorom, da moraju poslje urećenog vremena vratiti onoliko ovaca, koliko su jih primili. Ali taj običaj nevalja, jer zakupnik negleda nego da mu se ovce ojanje, pak poslje dvie ili tri nedjelje janje proda, a jadne ovce kroz celo božje ljeto muči i zatire neprestanim muženjem.

D o p i s i.

iz Istre.

Božja milost će biti, ako pribodne zime i proleća nepoginemo od nevolje, kakve nije bilo već puno vremena. Ljetina je malo da ne po svoj Istri, da skoro nebi mogla biti gora; pšenice i ostaloga žita je malo; i krompira je nevoljica, i što nisu crvi pojeli, to sad gdjekud gnjije; od duge suše i žarke vrućine usahla je turkinja ili kuruz, a je neće biti ni koliko se je posijalo; grozdje je zaostalo i drobno je i opareno, a gdjekud i bolestno; maslina ili ulika počima padati od ljute suše; krme za govoda nema po najveć krajih ni malo, a sad nije ni vode ni za ljude ni za blago. Ovih danah je od bure i ono malo zeleni povenulo i usahlo, što nije prvo suša uništila. Čim će se tužni ljudi prehraniti dugo i predugo vremena, sve do druge žetve, čim li pomoći? A državne daće, silni troški za sabor i odbor ili juntu u Poreču, za občine ili komune i za škole; čim će se sve to namiriti, platiti? Sada treba da cesarski činovnici, osobito kotarski ili distrikturni kapitani, zavire okom u žitnice i prazne skrinje siromašnoga kmeta i tužne udovice, da se glavom osvjedoče o crnoj nevolji, pak da pišu po duši u Trst i u Beč, da se i tamo zna, što i koliko ljudi stradaju. Uz to cesarska vlada neka nedopusti, da se tužni ljudi pri tišću već nego treba. Evo primjera; u Sušnjevicu pod Učkom životare ljudi najveć od sirka i od — glada; govori se sada, da je školsko poglavarstvo u Pazinu odlučilo, da u Sušnjevicu ima biti škola, pa da oni siromahi moraju plaćati četiri do pet sto florinah učitelju. Ako je to istina, to bi se reklo hrvatski „ljude derati.“ Što je preveć i preko mjere, nije ni s maslom dobro. — A treba da se i sami ljudi opamete, da na stran dadu krému ili oštariju, tabak, mrsko pravdanje, svaki nepotrebnii trošak i lenčarenje: tako samo mogu se uzdati u božju pomoć i u pomilovanje od dobrih ljudi.

Prva hrvatska učiteljska skupština.

Srdce čovjoku igra od radosti, kad gleda, kako se je naš hrvatski narod dao ozbiljno na duševni rad, koji mu s jedne strane osigurava narodni obstanak, a s druge blagostanje i liepu i slavnu budućnost. Tomu je najsjajniji dokaz i prosvjetni dub, što je zadahnuo u kraljevini hrvatsko učiteljstvo, koje se baš ovih danah sastaje u Zagrebu, da poput učiteljstva drugih izobraženih narodah vieća o jedinjoj polugi narodne prosvjete, o školi najme i školstvu.

Naš zemljak, slavni dalmatinac Tommaseo, veli, kakva je obitelj, takav da je i narod. A u našega on naroda ne može da donahvali obiteljskih kriepostih, pa mu na temelju tih kriepostih proriče svakojaki blagoslov božji. Ja ovoga nespominjem zato, da se sbog toga ludo ponosino, već zato, gde tako nije, da se prama tomu mudro popravimo. Ali, ako i jesu tu i tamo naše obitelji već po narodnom običaju kriepostne, one su još svuda duboko u tmimi zakopane, pak već puti radi svoje neukosti gorko trpe i teško stradaju. Tu dakle neima druge pomoći, nego skrepati božje svjetlo, pa od kuće do kuće, od sela do sela zapaliti luč znanja i nauke, da im život postane cim ljepši, laglji i blaži. A to je eto zadaća pučkoga učiteljstva, koje kroz školu raznosi i sije svjetlo po narodu. Zato možemo naprosto provrći Tommaseovu besjedu, pa reći, kakvi su učitelji, takav je i narod. To jest, što su učitelji valjaniji, to je i narod prosvjetljeniji; a gdje neima učitelja, tu neima u narodu ni svjetla. Već se dakle iz toga jasno vidi, kako su učitelji narodu i otac i majka.

Toga radi, ako ikoje na svijetu, to su mučne i težke učiteljske dužnosti, ako će učitelj da bude svieća u narodu. Pa kako nikomu, tako nije dosta ni njemu, da zna ono, što je nekada u školi naučio, već on to mora podvostručiti, da pače postostručiti neumornim učenjem i neprekidnim iskustvom. No, bio on još umniji i još marljiviji, ipak nemože svega sâm ni da vidi, ni da čuje, ni da skusi. Zato mu je neobhodno potrebno, sastati se više puti i porazgovoriti sa svojimi drugovi, da se i njihovimi umnimi stečevinami okriepi, okoristi i obogati. Svi ljudi sve znaju, veli naša mudra poslovica. A to će reći, čega sam neznaš, gledaj, što i kako radi umniji od tebe, pak si se i ti proslavio. Jer druga poslovice veli, da nije sramota i pod starost učiti čega neznaš, nego da je u svakoj dobi grieh i sramota neznanje, što bi imao i morao znati. I gle, tko će duševno svoju dužnost da ovršuje, nalazio se on u kojem mu drago stališu, neumorno nastoji, da se u potrebitih mu nankah popuni i usavrši.

To je eto dalo u povod u prosvjetjenih narodah tako zvanim učiteljskim skupštinam, pa to i prvooj obćoj skupštini našega hrvatskoga učiteljstva u trojednoj kraljevini.

Ako ičemu, mi se radujemo tomu kulturuomu pokretu naše rodjene braće i poradi toga, što neće taj sustanak, kako se ufamo, ostati ni po nas bez svojih dobrotvornih posljedica. Narod bo jest kao živo tielo, na kojem, kad jedno udo uspjeva, i drugo se bolje čuti. Pa što ludu u Hrvatskoj napredniji, to ćemo i mi bolje napredovati, jer je prosvjeta kao sunčana zraka, koja prodire svakamo, kamo joj vratih navlaš nezatvore. Ako mi Hrvati i neimamo svetom drmajućih spisateljah, neimaju ih n. p. ni Amerikanci, pa ipak su oni u prosvjeti sa svim tim prvi narod na svijetu. A zna li se kod nas, čemu to oni zahvaliti imaju? Ni čemu drugomu nego svojim izvrstnim školam i svojim vrlim pučkim knjigam. U Americi se nepišu bogzna kako duboko zamišljene knjige, nego što su u Evropi drugi narodi mudro i pametno izmislili i iznašli, to se tamo na najprostiji i razumljiviji način narodu drobi i nudi u nebrojenih većih i manjih pučkih knjigah. Pa dočim u Evropi, kod svih svojih mudraca, imaju i Nienci i Francezi i Englezi i Talijani tujih i surovih gradjanah i seljakah, u Americi je svako čeljade prama svojemu stališu izobraženo i prosvietjeno. Ja to zato spominjem, da se ugledamo i mi u daleku Ameriku, pa da tako u najkraće vrijeme, kroz dobre škole i dobre pučke knjige, postanemo najizobraženiji i blagostojniji narod na jugu. Koji umiemo pisati, podielimo medju sobom široko znanja polje, pa svaki u svojoj struci napiši koristnu za narod knjigu, kad čeljade

ostavi školu, da odmah najde, što mu za život treba. A da nam se sile neciepaju, dogovorite se Srbi i Hrvati, pa u pisanju pučkih knjigah jednim smierom i jednom mišlju udarite, čega ne bude na jednoj strani, da uzmogneš na drugoj dobiti. Al u tu svrhu u jedne i druge škole dogovorno jedna i druga pismena uvedite. Što neinamo dosad jedne knjige, nisu tomu kriva dvojica pismena iliti slova, nego su tomu krive dvojice škole. Gdje bi mi već sad bili, da se bude počelo tako raditi samo od 1848 godine!

Evo do kakvih me je mislih uznesla buduća učiteljska skupština hrvatska. Daj Bože, doživili do skora takvih skupštinah i u drugih strukah narodnog napredka, pa se tako, ne samo lično poznavali, nego i zajednički radili u gospodarstvu, u obrtu, u brodarstvu, u trgovini itd. itd. te postali srećan i vidjen narod.

Franina i Jurina.

Fr. Si čul, da su tamo dole va Italije na dveh mesteh, a *Volosca e Lovrena*, školu odprli?

Ju. A sam, pak ča je, ča se temu čudiš? Ča neznaš, da od 24 milijuni Talijani, 18 ih milijuni nezna štat ni pisat, pak da im, po moju puru,

trebe škol malo manje nego nam.

Fr. Nečudin se ja temu ne, nego se čudin, da meštri moraju znat neč malo i fegaski.

Ju. Trubilo, to je zato, zač sve kadgod i ki hrvatski i dalmatinski trabakul tamo pride, pak je dobro za svaku prigodu, da barem jedan va pajize čagod hrvatski razume!

Neukû Nauka.

Gasenje požara.

Kad se nesreća pripeti, da u selu gori, a neima blizu vode, najpreča i najnarodnija pomoć jest, oganj zemljom zađušiti. Gdje se god može zemlja uhvatiti ili zaustaviti, tu se plamen odmah utrne, a gdje nemože, kao n. p. na gredah, tu se treba dakako i vodi uteći. Najuspješnije dakle jest požar i zemljom posipati i gdje je moguće vodom polievati.

Kako se zapaljen dimljak gasi.

Kad se u dimljaku sadje zapale, da se i veća nesreća nepripeti, dade se plamen na tri načina ugasiti, a to jest, prvo: ako se na ognjišću izpod plamteća dimljaka zapali šaka dvie žvepla iliti sumpora, što ga i za tu potrebu dobar gospodar uvijek u kući ima, jer se iz žvepla razvije para, koje ni oganj nepoduša i netrpi, pak se odmah uguši; drugo: ako se, budi odzgor na užetu iliti konopu, budi ozdol na mljavi ili na koleu, provuče kroz dimljak prilican umotak svakojakih starih i dobro namočenih krpinalh i cunjah; a naposljedku treće: ako se dimljaku zatvori iliti zapre oduba, pokrivši mu kapu mokrom i ciederom se ponjavom ili gušnjem, jer kud nemože zrak prolaziti, tud nemože ni oganj goriti. Ali pravomu se gospodaru nikad dimljak nezapali, jer ga kad treba omete, ter uvijek snažna i čista drži.

Trostruki plod krompira.

Jedan dalmatinski poljodjelac nam piše, da se može dobiti trostruki plod krompira uzduž svega Primorja i gdje god nepočne slana (mraz) rano padati i do kasna trajati. Prvi put da se sadi tekom veljače, drugi tekom travnja, a treći tekom kolovoza. Prvi se kopa u lipnju, drugi u kolovoza, a

treći u studenu ili prosincu. Kod sadbe kolovozne, veli, da treba izabrati tlo, na kojem voda neleži, za svako gomolje načiniti mali kupić, pa ga na vrh njega posaditi. Kad počne tjerati, da kljicu valja pokriti motikom zemlje, i to da treba ponoviti dva do tri puta prije izkapanja, a cviet da treba svakako pobrati. Gomolja da nevalja rezati, nego cielo saditi. To naš dopisnik za pouzdano kaže, pak pozivlje svoje dalmatinske zemljake, da to i oni skuse.

Svašta ponešio.

Mienež novacah

Došao kmet za prvi put u veliku varoš (grad), pak hodajuć amo tamo od ulice do ulice i razgledajuć se po prodajnicah, (staćunih, butigah), ustavi se pred stakli jedne mjenežnice (gdje se novi mjenjaju), ali nevideć u staklih nikakve prodaje, nego samo kup do kupa svakojakih zlatnih i srebrnih novacah, papiraćah (kartah) i državnih papirah, stupi unutar i zapita, da što se pak tu prodava? Mjenežnik, da ga ujede, reče mu: osaljske glave. Na taj se ubodljivi odgovor kmetu glava razbistri, pak mjenežniku vrati: Liepa li jim mora bit prodaja, kad nije nego vaša ostala!

Umjereno čobanče.

Ah, što se nisam rodio knez! veljaše čoban, čuvajuć svoje koze. Pa što bi tada činio? zapita ga jedan gospodin, što ga je slučajno čuo. Što bi činio? Čuvno bi koze, jašeć na konju!

Kolodij proti koleri.

Od kad se pročulo, da se je biesneći kratelj (kolera) pojavio u više stranah svieta, mnogi su lječnici stali učiti, kako bi se mogli od te nevolje ljudi čuvati i izbavljati. Znameniti franczki lječnik (dutor) Dronet (Drue) dokazuje, da se kolodijom može lječiti kratelj, pak nastavlja:

„Ja sam posvema uvjeren, da imamo u ruci siguran način, kako se lječe ljudi u početku, kad jih kolera primi. Uzme se jednostavno 30 ili 40 granah kolodija (ricinato), koji se pije u selcovoju (seltz) il ledenoju vodi, ili s običnom vodom bez rakije i ruma.“

„Bljuvanja tada odmah prestanu, a malo zatim i onesnaživanja (evacuazioni), grčevi pako popuštaju malo po malo, jedno pet do 10 časovah (minutih), od kako se kolodij popio, stvori se u želudcu, medju napravljenom od kolodija korom (crosta) i gornjom kožicom (epidermide), vrućina; pol ure poslje ona tako naraste, da postane vrućina u želudcu neizmerno velika, da se od onuda izliva na sve strane cieloga tiela. Tada počimlje znojenje (potjenje), a kroz njega i podpuo zadržlje.“

Privedjeni kolodij može se za nekoliko novčićah nabaviti u svakoj ljekarnici (specieriji, apoteki).

Različite viesti.

* (Kako čitamo u vladinom listu), razpisan je natječaj iliti konkurs i za volosku i lovransku školu. Učitelji će imati 400 f. i stan. Škola će bit talijanska, no puk negovori nego hrvatski. Govoreć o školah, nemožemo da i opet nespomenemo našega bivšega školskoga nadzornika, g. A. Klodića, i njegova liepa svojstva i riedke vrline, pa da mu na odlazku nezaviknemo: Srećan bio, kud hodio! Istarski se Slaveni nadaju od vlade, da će se misliti i na nje prigodom imenovanja novoga nadzornika

* († Miroslava Vilhara) neima više medju živimi, dana 6 ovoga mjeseca ugrabi nam ga nemila smrt, na njegovom imanju Kalen blizu Sv. Petra! Slovenski narod izgubi u njem najrevnijeg rodoljuba, velikog spisatelja, pjesnika i narodnoga skladatelja. Omiljele njegove pjesme, da negovorimo od drugih, „Mila, mila lunica“ i „Na jezoru“, oriti će

se po planinah, lugovih i dolinah, dok bude svieta i vieka, ne samo u njegovoj užjoj domovini, nego i u ostalom slavenskom svijetu. Pokojnik je žrtvovao kroz vas svoj život imetak, osobnu slobodu i isto zdravlje, samo da mu milomu narodu, koga on toli žarko ljubljaje, bude jednoč bolje. Bio je Miroslav zastupnikom na ljubljanskom saboru, a kad nvidi, kamo smiera Šmerlingova politika, zahvali se na zastupstvu i temelji u Ljubljani slovenski časopis „Naprej“, koga je viešto uredjivao. Ali zato, i što se nsudio savjetovati svojim zemljakom, da se razkidana uda Slovenacah u jednu kraljevinu Sloveniju sjedine, morade pretrpeti kaznu šestjednog zatvora, a zatim radi kojekakvih zapriekah obustavio je i dalje izbadjanje. Živio je od tada na svojem dobru na Kalcu, i baveći se gospodarstvom, nije zapustio slovensku knjigu, nego ju mnogo obogatio svojimi ljepimi spisi. Lahka mu budi zemljica.

* (Izložba u Trstu), o kajoj progovorismo u ovom listu još lani, biti će lietos od 20 setembra do 20 otopra. Izložiti će se proizvodi gospodarstva, obrta iliti industrije i liepih umjetnostih. Koji želi stogod na izložbu poslati, mora se odmah prijaviti, jer se prijave primaju samo do 31 ovoga mjeseca, a stvari ili predmeti do 10 setembra. Braćo Istrani i Dalmatinci, dojdite svojimi ljepimi proizvodima, pak unite rodu glas.

* (Na učiteljski sastanak) u Zagrebu prijavilo se je do sad, kako čujemo preko 750 što učiteljah što školskih prija-

teljah, i to iz Hrvatske, Dalmacije, Slavonije, Kranjske, Česke, zatim iz Rusije, Srbije, Njemačke i Svajcarske.

* (Ljubljansko pokrajinsko školsko vieće) je zaključilo jednoglasno, da u svih pučkih školah školski jezik u Kranjskoj mora bit slovenski. Kad će naše pokrajinsko školsko vieće tumaćiti na ovaj način čl. XIX. temelj. carevine zakonah?

* (Ljetošnja ljetina). Crni nam glasi dolaze od svih stranah, da su žetve slabo izpale. U Banatu, Vlaškoj i Inglezkoj žito nije nikakovo poradi neprestanih kišah, a usljed njih velikih povodnjah; dočim se plodovita Italija tuži, da je ljetina loša radi prekomjerne suše, tako, da ondje neće narod niti sjeme dobiti. Sazbilja slabi nam izgledi, kad nebismo imali Rusije, koja će imati u izobilju svega, jer kako se glasa, tamo ljetina dobro stoji.

* (Kratelj ili Kolera) počela je biesniti u Rusiji kako još nikada. U Petrogradu i Moskvi dosta je već ljudih ugrabila, a u drugih gradovih sveudilj nemilo mori i kosi. Tako u Tambovskoj Guberniji od 33,000 stanovnikah oboljelo je u 8 danah od kratelja 917 osobah, od kojih je polovica (359) poginulo, a u selu Kostantovsku preminulo je kako „Golos“ javlja, od 1000 stanovnikah u 3 tjedna 300 njih. Buduć da se kolera od iztoka k zapadu i njemačkim granicama približava, preporuča se, da se, dok je još vrieome, marljivo snaže ulice (putevi po selih) i kuće, kanaliziraju da se desinficiraju, jer to da je glavno sriedstvo proti razširenju te bolesti, kao što dovoljno uči prijašnje izkustvo.

Kretanje austrijanskih brodováh

od 1 do 14 Augusta.

Odjadrili iz — u

Trst: Sloboda, Rieka — Sertan, Roterdama — Giovannino R., Njukastla — Crono, Odese — Urania, Santorina.
Alesandriju: Elia profeta, Marsilje — Maria Fanny, Triton, Aron, Trsta — Flora, Senja
Anversu: Ljubezne sestre, Mesino — Marietta, Carloforta — Maria R., Ibraile — Carlo Boromeo, Kustegje — Supplice, Marsilje.
Bahiju: Carlo S., Trsta.
Bordo: Risurrezione, Fiat, Trsta.
Carigrad: Leone, Krf.
Dunkerck: Marietta W., Suline.
Falmut: Matusalem, Adele Maria, Odese — Mirra, Marsilje — Luka, Carigr.
Flesingu: Marietta, Carloforta.
Kardif: Zator, Galvaga — Lete, Algira.
Krf: Voloscano, Marsilje.
Kvinštoven: Abrahami, Emulo, Odese — Juno, Marjupolja.
Landru: Civiltà, Barcelona — Minerva, Ales. — Graovac, Suline.
Maltu: Jugoslav, Brdiansko — Carla, Odese — Ortensia, Taganroga
Marsilju: Cicchi dan, Ero, Giulia D., Nereo O., F. Deak, F. Gilberto, Sabioncello, Nikolas, Antonietta, Odese — Nuova Gama, Mariupola — Seconda, Burgasa — Francesca, Idu S., Brdiansko — John George, Carigr. — Franca O., Rieko.

Odesu: J. J. Strossmayer, John, Srećina P., Carigr.
Riojaneiro: Albona, Trsta.
Šild: Torino, Amsterdama — Lauro, Dunkerka — Celestina, Londra.
Sydeny: Mimi, Mayatta.
Sulinu: Nuovo Arturo, Carigr.
Sunderlanda: 5 Rè, Capovorde.

Dojadrili u — iz

Trsta: Tereza, Regulus, Angelica, Monte maggiore, Ceto — Esau, Bordo — Luigi, Njujork.
Alesandrije: Alma, Terzo, Ingl. — Alessandria, Egle, Sibilla, Norina, Carigr. — Lisa, Santorin.
Amsterdamu: Peppina, Boston.
Anverse: Plod, Brindisi — Marino, Odese — Blandina, Ingl. — Carlotta Fanny, Enosu.
Carigradu: Martin, Favilla, Nrea, Grazia Dio, Antonio S., Andreina, Junak, Kork — Dario, Noè, Sem, Marco primogenito, Penelope, Nina Figlia Penelope, Fanni, Romano C., Odese Patrizio F., Nikolajev — T. Tonino, Trst — Maria C., Varnu, Flegon, Mletko — Amor Kustegje — Sofia, Azov — Pirino, Sulina — Antonio Marin, Dorino, Stacijunka, Marsilju.

Deula: Narod, Mletko — Sagittario, Šild.
Falmuta: Dar, Kardif — Gilda, Dublin — Peppina Luigia, Londru — Set, Leit — Tave, Carigr.
Glasgovu: Speme, Alesandriju.
Kardifu: Barba Zvane, Carigr. — Gio. Luigi, Palmu.
Liverpulu: Nauta, Trst.
Londre: Selli Vid, Alesandriju.
Malte: Lamok, Carigr.
Marsilje: Grad Karlovec, Pave P., Mate, Emidio, Madre Maria, Carigr. — Anteo, Lemnos, Ales. — Aquila, Njujork.
Mletih: Antonio, Ales.
Njukarstla: Giusto dall'Argento, Jane, Alberto, Figlia Jenny, Odesu — Peppina Trst.
Njuporta: Tartaro, Ales.
Odese: Maria Maltea Genovu.
Rušfortu: Nahor, Njukastl.
Suline: Kalk, Ingl. — Can. Sgardelli, Marsilju.

Dardaneli prošli — za

Sunce, Italo Marsilju — Kraljevicu, Pater, Eugenio, Mimi, Ave, Favilla, Falmut — 3 Cugini, Trst — Alessandro, Generatore, Genitore Mosè, Malta — Ofic Vieco, Dalmaciju — Rachel, Olandu — Novi Klas, Anversu.

Ték Novacah

polag Borse u Trstu od 1 — 15 Augusta 1871.

NOVCI	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Carski dukati (cekini)	5.82	5.81	5.81	5.82	5.84	—	5.82	5.82	5.83	5.80	5.81	5.81	—	5.78	—
Napoleoni	9.77	9.76	9.71	9.71	9.75	—	9.73	9.71	9.69	9.68	9.67	9.68	—	9.67	—
Lire Ingleske	12.26	12.25	12.24	12.22	12.25	—	12.22	12.21	12.20	12.17	12.18	12.19	—	12.12	—
Srebro prid (aggio)	121.25	121.—	121.—	120.75	121.25	—	120.85	120.85	120.65	120.25	120.25	120.35	—	120.35	—